

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 29. Juli 1493

Quando ex facto tutoris vel curatoris minoris agere vel conveniri possunt

[urn:nbn:de:bsz:31-319110](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319110)

Defendere. Et per hoc dicit bal. in. l. l. r. in au. ibi posita. C. si vt se ab here. abst. q. minor petens restitutionem aduersus hereditatem non habet probare se lesum quia de se presumi. tur. r. in. d. au. in pe. col. no. istuz. tex.

Notabilem practicam. Cum petatur executioni mandari snia iudex potest tunc incipere a pcepto. r. vi. de quod vi si post bart. in. l. d. pupillo. s. memi. nisse. de op. no. nu. r. ad de bar. in. l. i. de exe. rei iu. Sed an requiratur libellus vide bal. in. l. ab executione i. iij. col. q. app. de hoc etiam habetur in. c. sci. scitatus. de in. mte. ref. r. per bal. in au. que sup plicatio de pe. ipe. offe. r. p bar. in. l. iij. s. code. natuz. de re iudi. p bal. r. doc. l. i. si p. tor. s. mar. cellus. d. iud. r. vid. tex. glo. r. bar. r. latius bal. i. l. i. C. de in. ite. rest. bal. in ru. C. de iur. d. libe. ad fi. r. oino in. l. h. in. ij. co. l. si ex. fal. i. stru. ang. in. l. fur. i. s. i. d. infa. spec. in. ti. de exe. sen. s. fi. d. i. integ. dixi plene post imol. in. d. s. code. natuz.

Curatoris dati pupillo qualis sit potestas. Curator potest dari pupillo ad agendum non ad auctorandum. h. d. C. No. q. v. puberi potest dari curator. qd intelligo siue habeat tutoris siue non: ut no. s. d. tu. et cur. da. ab his. l. curator. r. p bar. in. l. curator. eo. ti. C. Que. ro de p. tate istius curatoris: Rn. text. hic declara. rat oia que pnt fieri p tutoris circa administratio. ne in iudicio uel extra: puto qd pnt fieri p talem curatoris. sed in illis qd haberet facere pupillu. tute auctore: tuc auctoritas illius curatoris nullo modo sufficeret: ita intellige istaz. l.

Ex. l. sequenti.

Aratoris. Curator potest dari pupillo ad agendum non ad auctorandum. h. d. C. No. q. v. puberi potest dari curator. qd intelligo siue habeat tutoris siue non: ut no. s. d. tu. et cur. da. ab his. l. curator. r. p bar. in. l. curator. eo. ti. C. Que. ro de p. tate istius curatoris: Rn. text. hic declara. rat oia que pnt fieri p tutoris circa administratio. ne in iudicio uel extra: puto qd pnt fieri p talem curatoris. sed in illis qd haberet facere pupillu. tute auctore: tuc auctoritas illius curatoris nullo modo sufficeret: ita intellige istaz. l.

Ex. l. sequenti.

Pupillus hinc sociu rixosu potest puocari ad diuisionem cum auctoritate iudicis. r. maior socio puocate minores pnt diuidere.

Alter pupillos. Non est se tutoris auctoritate diuisioni se subscribere. h. d. C. No. q. non est necessaria subscriptio in auctore: loq. tui d. s. m. ea que dixi. s. eo. l. iij.

Secundo no. q. inter pupillos potest fieri diuisio. C. Op. j. de re. eo. l. si pupillorum. r. C. de p. di. mi. l. pe. vbi pupillus non potest diuidere: nisi puocet ad diuisionem. Sol. primo gl. q. hic in hereditate non erat nisi mobilia: que solutio est vera: s. diuinatione pntinet. alij dicit qd hic fuit facta diuisio decreto iudicis r. auctoritate tutoris. ista tenet ia de are. r. q. multu no. q. pupillo expedire vt quia h. s. o. cu. rixosu vel alias non expediret si bi: tuc ipse potest puocare ad diuisionem cum auctoritate iudicis: ut hic: s. m. ista solutione. r. p bar. s. de tute. l. qd d. r. hic suggerit equitas ne sociu rixosu cogat here. ar. p. soc. l. si couenerit. r. hoc tangit p. q. C. de fac. san. ecc. l. iudem. cir. ca prin. ex hoc qd dicit tex. p. dia diuidere. alij dicit qd vn. socii ipsoru pupilloru maior eos puocauit ad diuisionem. ista solutione etia no. q. vno socio maiore puocate ad diuisionem alij minores pnt iter se diuidere: quod teneas menti.

Ex. l. sequenti.

Judex potest incipere a pcepto de soluendo: cum petit executionem snie r. petitio i integrum restitutio i pedit executionem snie cu ca est euidentis.

Defendere. Petitio restitutionis i pedit executionem snie. h. d. C. Opp. q. curator sol. no potest abstinere pupilluz: qa hic requirit cause cognitionem: ut. l. in. cae. s. ca. cognita. s. de mio. Due sunt opi. pria qd pupillus non imiscue rat se iuridice: qa uel ipse sol. sine tutoris pla. vel tutor sol. sine pupillo s. m. Bzo. merito ergo

Ex. l. sequenti.

Judex potest incipere a pcepto de soluendo: cum petit executionem snie r. petitio i integrum restitutio i pedit executionem snie cu ca est euidentis.

Defendere. Petitio restitutionis i pedit executionem snie. h. d. C. Opp. q. curator sol. no potest abstinere pupilluz: qa hic requirit cause cognitionem: ut. l. in. cae. s. ca. cognita. s. de mio. Due sunt opi. pria qd pupillus non imiscue rat se iuridice: qa uel ipse sol. sine tutoris pla. vel tutor sol. sine pupillo s. m. Bzo. merito ergo

Ex. l. sequenti.

Judex potest incipere a pcepto de soluendo: cum petit executionem snie r. petitio i integrum restitutio i pedit executionem snie cu ca est euidentis.

Defendere. Petitio restitutionis i pedit executionem snie. h. d. C. Opp. q. curator sol. no potest abstinere pupilluz: qa hic requirit cause cognitionem: ut. l. in. cae. s. ca. cognita. s. de mio. Due sunt opi. pria qd pupillus non imiscue rat se iuridice: qa uel ipse sol. sine tutoris pla. vel tutor sol. sine pupillo s. m. Bzo. merito ergo

Ex. l. sequenti.

Judex potest incipere a pcepto de soluendo: cum petit executionem snie r. petitio i integrum restitutio i pedit executionem snie cu ca est euidentis.

Defendere. Petitio restitutionis i pedit executionem snie. h. d. C. Opp. q. curator sol. no potest abstinere pupilluz: qa hic requirit cause cognitionem: ut. l. in. cae. s. ca. cognita. s. de mio. Due sunt opi. pria qd pupillus non imiscue rat se iuridice: qa uel ipse sol. sine tutoris pla. vel tutor sol. sine pupillo s. m. Bzo. merito ergo

Ex. l. sequenti.

Judex potest incipere a pcepto de soluendo: cum petit executionem snie r. petitio i integrum restitutio i pedit executionem snie cu ca est euidentis.

Defendere. Petitio restitutionis i pedit executionem snie. h. d. C. Opp. q. curator sol. no potest abstinere pupilluz: qa hic requirit cause cognitionem: ut. l. in. cae. s. ca. cognita. s. de mio. Due sunt opi. pria qd pupillus non imiscue rat se iuridice: qa uel ipse sol. sine tutoris pla. vel tutor sol. sine pupillo s. m. Bzo. merito ergo

Ex. l. sequenti.

Judex potest incipere a pcepto de soluendo: cum petit executionem snie r. petitio i integrum restitutio i pedit executionem snie cu ca est euidentis.

Defendere. Petitio restitutionis i pedit executionem snie. h. d. C. Opp. q. curator sol. no potest abstinere pupilluz: qa hic requirit cause cognitionem: ut. l. in. cae. s. ca. cognita. s. de mio. Due sunt opi. pria qd pupillus non imiscue rat se iuridice: qa uel ipse sol. sine tutoris pla. vel tutor sol. sine pupillo s. m. Bzo. merito ergo

Ex. l. sequenti.

Judex potest incipere a pcepto de soluendo: cum petit executionem snie r. petitio i integrum restitutio i pedit executionem snie cu ca est euidentis.

Defendere. Petitio restitutionis i pedit executionem snie. h. d. C. Opp. q. curator sol. no potest abstinere pupilluz: qa hic requirit cause cognitionem: ut. l. in. cae. s. ca. cognita. s. de mio. Due sunt opi. pria qd pupillus non imiscue rat se iuridice: qa uel ipse sol. sine tutoris pla. vel tutor sol. sine pupillo s. m. Bzo. merito ergo

Ex. l. sequenti.

c. p. electione. idē etiā in. c. secūdu. de sal. r. in. c. l. y. c. m. de p. ba. in. quib. locis allegat illud dictū ino. r. facit qd voluit inno. in. c. fi. de libel. obla. r. idē dixit bal. in. l. i. C. qui accu. dum dixit qd exceptio maliciose opposita non impedit processum. r. ad hec adde elegantem glo. in. c. super eo de offi. dele. quā vide r. eodem modo videtur dicendū qd poterit repel. lere opponē tē exceptōez nullitatis: vbi compre bendit reuz illam oppo. nere malici ose vt impe diat executi onem sentē. tie. r. ibi idē dicit do. car. esse in causa summaria. r. ad hoc ad. duco gl. no. in. c. perni. ciosam. de v. fur. r. facit. l. satis aper. te. C. de fal. r. vide do. anto. i. c. su. per hoc. de renū. vbi ha betur qd ex ceptio non verisimilis non debz p iudicem ad mitti. l. non est verisimi le. quod me. ca. r. iō dicit ang. i. d. l. sa tis aperte qd cū p. tate frōte exceptio vi. def. oppōi p calūniā si est differēda ex ecuto. addu co. io. an. in spec. i. tit. de lega. s. iam nūc dicit dū i addi. mag. icip. iā pōit vba rofre. veniat alia qd d. accusa to d. homici dio qd ibi vi de p. eū qui plene loq. r. facit quod voluit imo. in. l. si q. a la trōib. s. si q. i capitali ff. d. test. vbi dixit qd resti tutio i ite. i pedit execu tionem snie dūmō nō sit p. sūptio s. fl lū petētē in ite. resti. vid. sal. i. l. iudi. cati. C. si ex sal. instru. et retuli p. bar to. i. l. iij. s. p. dēnatū. in apostilla ma gna. d. re iu.

nudis verbis potest abstinere: qd intellige qd ad hoc ut in eū nō def. actio iudicati: nō ut sibi pre iudicet: ut interim se imiscere non possit: qa hic requirit tantā solēnitatē qd aditio: ut. l. is. pot. j. de acq. here. alij ut bug. dicit qd h. hic in tex. si referat tū in integrū restitutio fuit petita r. cau sa cognita data. r. hec tutior. Ex hac. l. hēs not. practica qd cū petit sniam executioi mādari iu dex potest incipere a pcepto d. soluendo: ut p. cipio tibi: ut soluas id in quo p. dēnat. es p. sniaz: uel oīdas qre snia nō debeat mādari executioi. ita enī incipit hic dicendo facias iudicata. facit. j. de ope. no. nū. l. de pupillo. s. meminisse: vbi i nū. ciatioe qd fit p. pretore ponit similit. mod. alius modus exequēdi est ut primo citet p. s. ut veni at ad opponēdū qre snia nō d. executioi māda ri. l. qd d. dicit qd snia potest executioi mādari etiā pte nō citata: ut. l. ab executioe. C. quoz. ap. nō recū. dixi plene in. l. a diuo pio de re iudi. s. i. uē ditione. C. Secūdo no. qd petitio restitutiois i pedit executionē snie. qd itelligit qn causa resti tutiois erat euidentis ita qd apparebat qd nō oppo nebat cā calūnie r. progande litis. alias non i pediret executionē s. ut pcederet ad executio. nē p. s. tita cautōe d. restituendo si minor uicerit in cā restitutiois: ut ex de in. ite. rest. c. au. ditis. fa cit. C. d. p. a. ipe. of. au. sup. plicatio. C. d. sal. l. iij.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

Quando ex facto tuto. uel cura. mio. agere vel coueniri possunt. Rubrica.

Ex. l. sequenti.

in fi. et bart. in l. ne quid de inc. rui. naufra. a Tu s tor. ia. de are. Et vide bart. in d. l. filij. et bal. in l. si patru. C. coia vtri usq. iudi. b Dn p mor. te. s. tutor. In b. s. sunt due regule. pro hoc in simi li facit text. i. l. i. s. edit. de eden. vbi ponit du regule: vna permissua alia prohiby. tiva. vbi vi de bal. post ray. et ide m tenz do. an. m. c. g. per petuus. d. fi. istru. fa. tex. a ibi bal. in l. si ruffin. C. de testa. mili. vide spec. in ti. d. istru. cau. s. videndu. et vide bal. et moder. i. d. l. h. ruffin.

ne dicitur dixi. si quis omis. causa test. l. si dolo Ex. l. sequenti.

Tutore emente aliquid de pecunia pupilli efficitur ipsius pupilli.

Tutor. Quod tutor vel curator minoris efficitur minoris. h. d. C. Mo. q. illud quod emittit ex pecunia minoris efficitur minoris. simile dicitur glo. in vxore ecclesia et milite. idem no. in l. si vt proponis. C. de rei ven. Op. s. ti. ij. l. ticiu et meuium. s. altero. So. fm Dy. illa pecunia non erat minoris: sed fuerat redacta ex re minoris: s. tutor erat debitor in genere: ut ibi dixi. Op. j. s. so. l. filie. so. fm ia. dare. q. istud quod hic dicitur q. res empta de pecunia minoris efficitur minoris debet intelligi tutore vel curatore emente. facit s. de pe. l. ex pacto: sed extraneo emente secus ut no. in d. l. filie. nisi forte in subsidiu: ita debet intelligi. d. l. si vt proponis. C. de rei ven. C. Op. ad id quod dicitur hic de stipulatione de. l. solutum. s. per liberam. s. de pig. ac. so. glo. hic et melius in l. contraria. quod dicitur ibi.

Plus. Pupillus non tenetur ex dolo tutoris nisi quatenus ad eum peruenerit. h. d. dicitur plene ut dixi in l. si dolo. j. si quis omis. ca. testa.

Est mortem. De eo quod ut administrator finita administratione non tenetur. h. d. intelligitur in administratore necessario: in voluntario dicitur. l. pcurator qui p euictione. s. de procura. bar.

Ex. s. sequenti. Tutor contrahens simpliciter: quando intelligitur habere nomine suo: et quando pupilli.

Tutor. Si tutor simpliciter contrahat in re pertinente ad pupillum intelligitur tutore nomine contrahere. si in re que potest ad ipsius: et ad pupillum pariter pertinere intelligitur nomine proprio contrahere nisi aliud actum sit. h. d. Et iste. s. habet duas partes. secunda ibi non idem in eo. C. Op. ad pri. de. l. cum post. s. i. s. ti. ij. Quidam dicunt q. debet intelligi hic qui accepit tutore nomine: s. gl. dicit et bene q. hoc non expedit. na. contrahendo simpliciter in re pertinente ad pupillum intelligitur tutore nomine: ut hic. et. j. e. l. fi. Non ob. d. l. cu post. s. i. ga intelligitur q. ibi expressse voluit se proprio nomine obligare. C. Op. j. de adm. re. ad ci. p. l. iij. s. i. eu. Sol. dicit quidam q. ibi expressse fuit actus q. proprio nomine obligaret forte volens donare. ita dicit gl. hic: tu dic q. glo. hic. et. j. e. l. fi. loquitur qui tutor simpliciter permisit: ibi qui permisit alio nouadi. ex hoc enim solo q. alio nouadi permisit intelligitur se proprio nomine velle obligare: ut ibi patet. C. Op. de. l. p. cu. q. p. euictione. s. de p. cu. sol. ibi in gestore voluntario: hic in necessario fm gl. ia. de are. aliter dicit: ut refert cy. C. qd. cuz. eo. l. ei. q. dixi plene in d. l. p. cu. q. p. euictione. et. l. si pupilli. s. i. s. de nego. ges. circa gestore uero necessarium q. e. p. prie materia nostra distinguit: aut est certum quatenus se voluit obligare et istam certo: aut e. dubium ga permisit simpliciter non dicendo se suisque hereditibus: et tunc aut contraxit in re que euidenter pertinet ad pupillum: aut in re que potest eque pertinere ad eum: sicut ad pupillum. prio casu aut contraxit. permittendo alio nouadi. et ex hoc videtur proprio nomine permittit: ut. l. iij. s. in eu. de adm. re. ad ciui. pri. aut permisit non alio nouadi: et tunc aut sciebat tutor pupillum ex hoc ueniri non posse: et ille q. cuz eo contraheret ignorabat: et tunc propter dolum tu-

Distigue adde q. not. bar. in l. iij. s. i. iu. sol. et qd. no. bart. in l. si patru. us. circa me diuz. C. co. vtri. iu. et q. babes in l. post. dotem l. vi. lec. sol. matri.

De suspecto tu. Ru.

toris ipsemet proprio nomine tenetur: ut. l. cu post. s. i. ver. preterea. s. ti. ij. aut in tutore absuit dolo: et tunc videtur tutore nomine permittit: ut hic. et. j. e. l. fi. Secundo casu qui contraxit in re que potest pariter pertinere ad utrumque: et tunc aut fuit expressum hoc fieri in causa pertinente ad pupillum: et videtur contrahere tutore nomine: ut hoc. s. in fi. Expressio enim cause tunc habet perinde ac si diceret tutore nomine facere. Idem in procuratore: ut. l. si pupilli. s. i. ibi ut pi gnus uel ut debitor liberet: idem in institore: ut. l. i. s. nunc aut. ver. q. si in p. cis. de exerci. si vero hoc non exprimat: tunc videtur se proprio nomine obligare: ut hic secundo responso: quod intelligitur quantum ad actionem dandam creditori contra eum: si sibi tutore qui illud conuertit in utilitatem pupilli datur actio contra pupillum. et eodem modo vbi cumque dixi supra tutorem teneri proprio nomine intelligitur q. repetat a pupillo: nisi constet q. fecerit alio nouadi: ut. l. cu post. s. ij. ver. rudi. et ver. sed si is. de quo. s. ti. ij. Et ex hoc sequitur q. defensiones pupilli poterunt hoc casu prodesse tutore: qui proprio nomine tenetur: ut. d. l. cu post. s. i. in fi. dicti. s. et. j. de ac. et obli. l. qui seruus. puto etiam q. hoc casu si pecunia fuit conuersa in utilitatem pupilli competat mutandi utilitas actio contra pupillum: licet eius contemplatione non mutauerit: ut. l. ei qui. in fi. C. quod cum eo facit. l. eum C. si cer. pe. quod plene no. in d. l. si pupilli. s. i. et predicta faciunt ad. q. quaz disputauit priori bus est concessum arbitrium super abundantia: fecerunt aliquid quod non poterant vigore eorum officij: poterant tamen facere vigore arbitrij sibi concessi super abundantia non expresso hoc q. facerent vigore arbitrij sibi concessi: an actus valeat. dicitur dixi in dicta disputatoe. Que ritur quid si tutor aliquid acquirit simpliciter stipulando uel emendo. Glo. dicit idem. tu intelligas ut dixi. s. e. l. ij. et. s. ti. ij. l. ticiu et meuium. s. altero. Bar.

Tutor interposito.

Sicut pupillo queritur per tutorem ita per actorem ab eo constitutum. h. d.

Tutor qui. Si negotium in parte spectat ad pupillum pro illa videtur tutore nomine facere pro alia proprio. hoc dicit. In tex. ibi conuenitur: scilicet a legataris

De suspectis tutoribus et curatoribus. Rubrica

Et clausula. Pro-

modum summe. primo ponit quid induxit ad tractandum seu tradendum istam materiam. secundo ponit que requiruntur ad hoc ut ista materia intelligatur et illa per ordinem tractat per totum istum titulum partes patent. C. Mo. q. materia quotidiana est melius et subtilius examinanda: ut hic et. l. legauit. j. de lib. leg.

Ex. s. sequenti.

Accusatio suspecti tutoris an sit civilis an criminalis. et an debeat porrigi libellus secundum formam libellorum. et an iudex possit procedere per inquisitionem. et an quando quis accusat aliquem de suspecto debeat se subscribere.

Sciendum. Primo quero an accusatio suspecti dicatur publica. Glo. dicit hic q. est legitimus crimen: et tamen non dicit q. est publicum. sed q. sit publicum